

PROCES FRANKOWY KROK PO KROKU

Kredytobiorcy frankowi zamierzający pozwać swój Bank niejednokrotnie zastanawiają się, jak będzie wyglądało całe postępowanie sądowe, jakie czynności będą podejmowane przez pełnomocników oraz czy ich udział w rozprawie będzie konieczny.

Szczegółowe rozpisanie i omówienie wszystkich etapów postępowania zmierzającego do ustalenia nieważności umowy kredytu frankowego oraz końcowego rozliczenia się z Bankiem będzie przydatne również dla tych, którzy rozpoczęli już swój proces.

SPIS

TREŚCI:

03	Postępowanie przedsądowe
04	Wytoczenie powództwa
05	Odpowiedź na pozew i replika
06	Przesłuchanie świadków
06	Rozprawa i przesłuchanie kredytobiorców
06	Wyznaczenie terminu publikacyjnego wyroku i jego ogłoszenie
06	Uzasadnienie wyroku frankowego
07	Postępowanie apelacyjne w sprawie frankowej
07	Odpowiedź na apelację
07	Wyznaczenie terminu rozprawy apelacyjnej i wydanie wyroku
08	Wezwanie Banku do zapłaty
08	Oświadczenie o potrąceniu oraz wnioski o list maźalny
08	Wniosek do sądu wieczystoksięgowego o wykreślenie hipoteki
09	Podsumowanie
10	O Kancelarii

POSTĘPOWANIE PRZEDSĄDOWE

01

Kredytobiorcy zainteresowani unieważnieniem swojej umowy kredytu powinni w pierwszej kolejności dokonać analizy posiadanych dokumentów, aneksów i porozumień, jakie były zawierane z Bankiem w ciągu kilkunastu lat okresu kredytowania. Należy bowiem wyraźnie podkreślić, że nie wszystkie umowy frankowe były wadliwe.

02

Analizę warto rozpocząć od sprawdzenia, czy umowa zawiera postanowienia niedozwolone, czyli tzw. klauzule abuzywne. Pomocne przy tym może się okazać zestawienie przygotowane przez Rzecznika Finansów, które zawiera wykaz klauzul abuzywnych z podziałem na poszczególne banki, a także na rok oraz rodzaj zawieranej umowy.

03

Poza samymi dokumentami istotny jest również fakt, czy kredytobiorca prowadził działalność gospodarczą w kredytowanej nieruchomości (czy dokonywał odpisów). Ta okoliczność będzie miała duże znaczenie przy ustalaniu statusu konsumenta, a tym samym istotnie będzie wpływała na szanse zwycięstwa w procesie.

04

Dla osób niemających doświadczenia z prawem bankowym, rekomendowanym rozwiązaniem jest skorzystanie z usług doradztwa prawnego. Nasza kancelaria oferuje możliwość analizy dokumentów i konsultacji bezpośrednio z prawnikiem. Dzięki temu można uniknąć wszelkich nieudomówień oraz zadać dodatkowe pytania.

05

Gdy już ustalimy, że umowa jest wadliwa należy wystąpić do Banku z wnioskiem o wydanie zaświadczeń. Zaświadczenia te powinny zawierać następujące informacje: data wypłaty kredytu, kwota kredytu, zastosowany kurs przy wypłacie kredytu, pobrane opłaty okołokredytowe oraz historia spłaty kredytu obejmująca wykaz rat.

06

Bank potrzebuje ok. miesiąca na sporządzenie zaświadczeń obejmujących ww. informacje. Czasami zdarza się, że Banki przedłużają tę procedurę i trzeba poczekać nawet dwa miesiące. Gdy otrzymamy zaświadczenia, możemy przejść do kolejnego kroku, jakim jest wysłanie do Banku reklamacji wraz z wezwaniem do zapłaty.

07

Reklamacja ma dwa istotne zadania. Po pierwsze, zawiera wezwanie do zapłaty, dzięki temu możemy naliczać Bankowi odsetki ustawowe za opóźnienie. Po drugie, Bank w odpowiedzi zapewni nas, że umowa jest ważna. Da nam to argument, uzasadniający to, dlaczego nadal spłacamy kredyt, mimo założenia, że jest on nieważny.

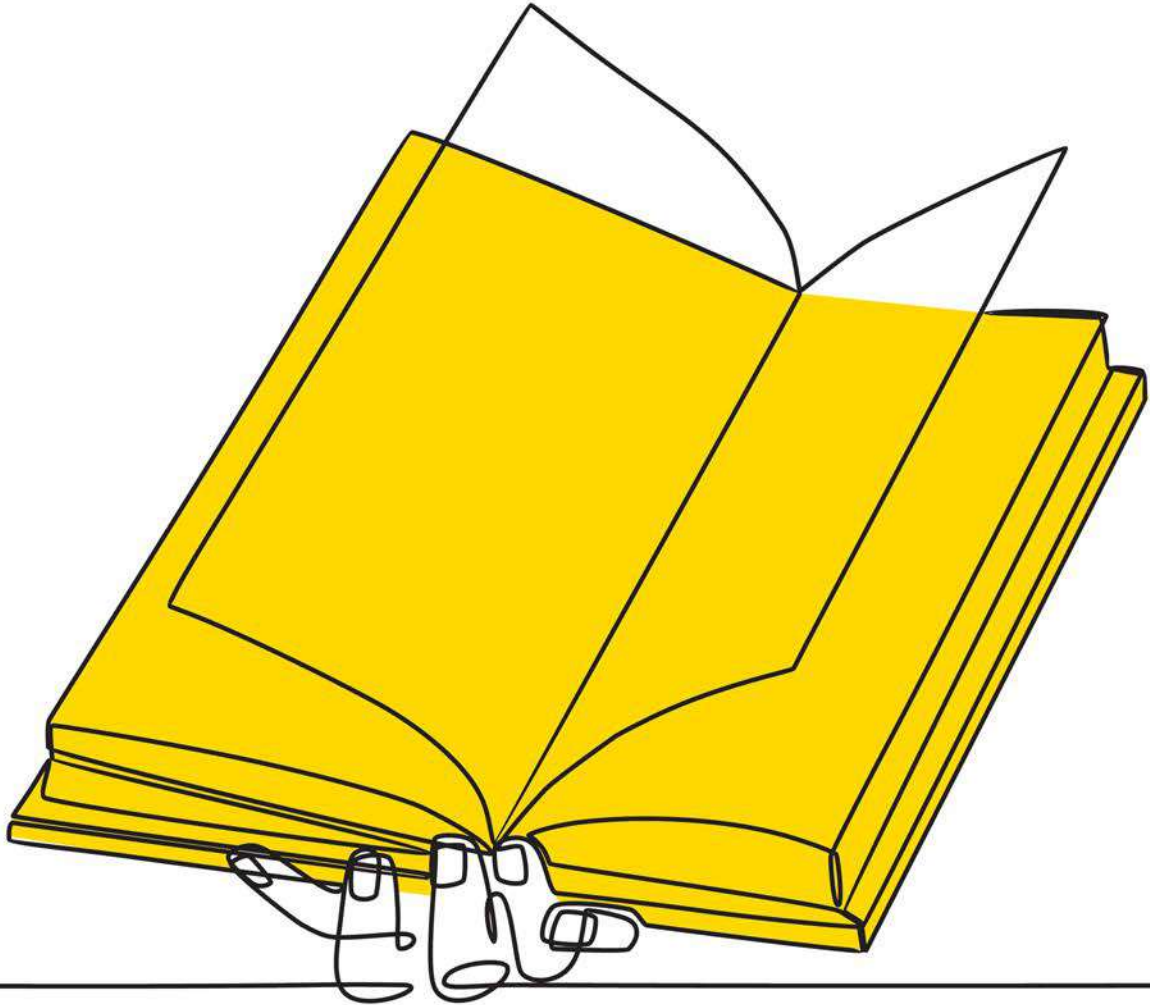
08

W treści reklamacji powinniśmy wskazać, że umowa jest nieważna wraz z podaniem argumentacji dlaczego, a także powinniśmy wezwać bank do zapłaty. Ważne jest to, aby dokładnie określić kwotę oraz termin, w którym Bank ma spełnić nasze żądania. Co do zasady Bank ma 30 dni na ustosunkowanie się do naszej reklamacji.

Gdy już otrzymamy z Banku odpowiedź na reklamację, możemy zainicjować postępowanie sądowe.

WYTOCZENIE POWÓDZTWA

Powództwo wnosi się do sądu właściwego z uwagi na miejsce zamieszkania powodów (kredytobiorców) albo z uwagi na siedzibę Banku. W pozwie należy podać wszystkie istotne dane osobowe, wskazać pozwanego, określić treść roszczenia i wniosków, a także podać argumentację faktyczną i prawną przemawiającą za jego zasadnością. Do pozwu należy także załączyć szereg dokumentów (umowę, zaświadczenia, regulaminy, aneksy, wydruki z KW, a także potwierdzenia uiszczenia opłat).

Obecnie większość kancelarii formułując roszczenia, stosuje tzn. kaskadowość. Polega ona na tym, że w pkt 1 pozwu wnosi się o ustalenie nieważności umowy kredytu oraz o zapłatę. Jest to roszczenie główne, które będzie przez sąd badane w pierwszej kolejności. W pkt 2 pozwu formułuje się natomiast tzw. roszczenie ewentualne obejmujące wariant odfrankowienia. Dzięki temu w razie zaistnienia sytuacji, w której sąd uznałby, że umowa jest wadliwa, ale mimo wszystko w dalszym ciągu ważna, kredytobiorca ma możliwość skorzystania z odfrankowienia bez konieczności inicjonowania nowego postępowania sądowego. Tutaj warto zaznaczyć, że odfrankowienie sądowe jest czymś zgoła odmiennym od rozwiązań („ugód”), jakie obecnie oferują banki.

Niektóre kancelarie (tak jak np. nasza) poza żądaniem ustalenia nieważności umowy kredytu, wnoszą również o udzielenie kredytobiorcom zabezpieczenia poprzez wstrzymanie obowiązku spłacania rat kredytu aż do prawomocnego zakończenia postępowania. Takie zabezpieczenie jest korzystne dla kredytobiorców, gdyż nie będą oni musieli po procesie dochodzić od Banku zwrotu rat, jakie uiścili w trakcie postępowania sądowego.

01 Pozew

Gdy pozew został już wysłany do sądu, należy uzbroić się w cierpliwość. Sąd bowiem w pierwszej kolejności zbada, czy pozew spełnia warunki formalne. Następnie sąd powinien rozpoznać wniosek o udzielenie zabezpieczenia i wydać w tym w tym przedmiocie stosowne postanowienie.

02 Odpis pozwu

Kolejno sąd przesyła odpis (kopię) pozwu do Banku i zobowiązuje Bank do ustosunkowania się i przesłania odpowiedzi na pozew. Sądy najczęściej wyznaczają bankom na to termin 30 dni. Niemniej jednak zdarzają się także przypadki, że wyznaczony termin to nawet i 3 miesiące.

03 Odpowiedź

Odpowiedzi banków na pozew to często wielostronicowe dokumenty z wieloma dodatkowymi załącznikami. Całość niejednokrotnie liczy nawet kilkaset stron. Pełnomocnicy kredytobiorców potrzebują zwykle kilku – kilkunastu dni na zapoznanie się z odpowiedzią Banku na pozew.

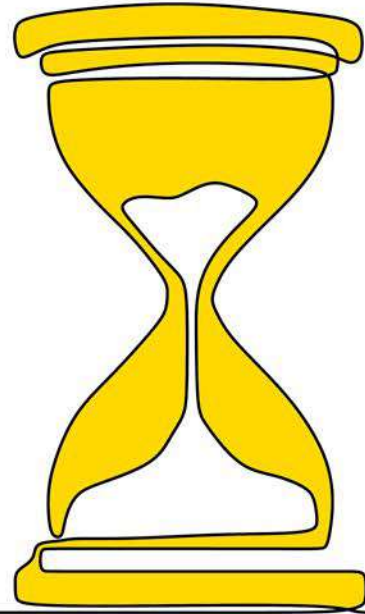

04 Replika

Następnie pełnomocnicy kredytobiorców przystępują do sporządzenia repliki (replika to pismo ustosunkowujące się do pisma banku). W replice pełnomocnik odnosi się do argumentów banku i wskazuje, dlaczego są one błędne. Często przedstawia się w tym dokumencie także aktualną linię orzeczniczą, która jest podawana celem wzmocnienia argumentacji prawnej.

01 Przesłuchanie świadków

Gdy sędzia pozna już stanowiska obydwu stron, przystępuje do postępowania dowodowego. W pierwszej kolejności zapoznaje się z dokumentami załączonymi przez strony do ich pism procesowych. Następnie przesłuchuje świadków, o jakich zawnioskowały strony. Kredytobiorcy zwykle nie wnioskuje o przesłuchanie świadków, gdyż osobiście brali udział w całej procedurze kredytowej. Bank z kolei wnioskuje zwykle o przesłuchanie pracowników Oddziału oraz Centrali Banku. Świadców Ci mają zwykle niski walor dowody, gdyż najczęściej nie pamiętają okoliczności towarzyszących zawieraniu umowy kredytu, które miały miejsce kilkanaście lat temu.

02 Przesłuchanie kredytobiorców

W dniu rozprawy kredytobiorcy muszą się stawić osobiście. Jeśli kredytobiorcy mają pełnomocnika, zapewne również i on stawi się na rozprawie. Na rozprawę należy zabrać ze sobą dowód osobisty oraz stosownie się ubrać.

W trakcie rozprawy pytania zadaje najpierw sąd, który chce poznać wersję zdarzeń, jaką pamiętają kredytobiorcy. Następnie pytania są zadawane przez pełnomocnika powodów, a na samym końcu przez pełnomocnika pozwanego Banku.

Bardzo istotne jest to, aby w trakcie rozprawy sąd poinformował powodów (kredytobiorców) o skutkach, jakie wiążą się z ustaleniem nieważności umowy kredytu. W szczególności sąd powinien poinformować, że na skutek nieważnej umowy strony muszą zwrócić sobie to, co wzajemnie świadczyły (tzn. kredytobiorcy zwracają bankowi wypłacony kapitał, a bank zwraca kredytobiorcom wszystkie pobrane od nich świadczenia).

Po przesłuchaniu powodów sąd oddaje głos pełnomocnikom stron, którzy w mowach końcowych po raz ostatni mogą zwrócić uwagę sędziego na określone argumenty przemawiające np. za ustalenie nieważności umowy kredytu.

Następnie sąd zamyka rozprawę i wyznacza termin publikacji wyroku.

03 Wyznaczenie terminu wyroku

Co do zasady, ogłoszenie wyroku może zostać odroczone na oznaczony termin przypadający nie później niż dwa tygodnie po dniu zamknięcia rozprawy.

Na ogłoszenie wyroku kredytobiorcy mogą, ale nie muszą się stawić. Zapewne stawi się ich pełnomocnik, który przekaze im wynik sprawy. Całe posiedzenie poświęcone ogłoszeniu wyroku trwa zwykle od 15 do 30 minut. Sąd podaje treść rozstrzygnięcia, a także w ustnych motywach wskazuje, dlaczego zapadł taki, a nie inny wyrok.

04 Uzasadnienie wyroku

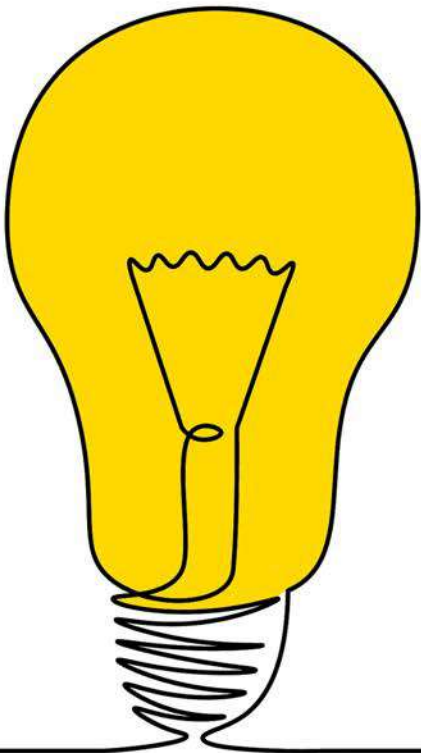
Strony mają 7 dni (licząc od dnia ogłoszenia wyroku) na złożenie wniosku o uzasadnienie wyroku. Wniosek ten ma bardzo istotne znaczenie dla strony, która zamierza wnieść apelację. Sporządzenie uzasadnienia jest bowiem warunkiem formalnym, jaki musi zostać spełniony przed wniesieniem apelacji. W uzasadnieniu sąd wyjaśnia, co wziął pod uwagę, jakie dowody były dla niego przekonujące, a także jakimi argumentami prawnymi kierował się, wydając wyrok.

01 Postępowanie apelacyjne w sprawie frankowej

Strona przegrywająca sprawę ma 14 dni, licząc od dnia doręczenia uzasadnienia, na sporządzenie i wysłanie do sądu apelacji. Jak dotąd z naszego doświadczenia wynika, że jeśli bank przegrał sprawę, to zawsze wnosił taką apelację.

Apelację wnosi się do Sądu II Instancji za pośrednictwem sądu, który wydał wyrok. Obydwa sądy badają, czy apelacja nie jest dotknięta brakami formalnym oraz fiskalnymi, a także czy została wniesiona w terminie. Duży formalizm całego postępowania sprawia, że jako pełnomocnicy kredytobiorców czasami otrzymujemy apelację pozwanego Banku dopiero po kilku miesiącach, licząc od dnia wydania wyroku.

W apelacji wskazuje się uchybienia, jakich dopuścił się Sąd. Uchybienia mogą mieć charakter błędnej oceny dowodów, ale także błędnej interpretacji prawa, czy też okoliczności faktycznych.

02 Odpowiedź na apelację

Kiedy już sąd II instancji prześle nam apelację, mamy 14 dni na sporządzenie jej odpowiedzi. Jeśli jesteśmy stroną, która wygrała proces, to podnosimy argumenty przemawiające za tym, że rozstrzygnięcie sądu I instancji było prawidłowe i zgodne z prawem. Oczywiście możemy tutaj zaktualizować nasze stanowisko procesowe, czy też argumentację prawną. Warto również przedstawić wyroki, jakie zapadały w ostatnich miesiącach w analogicznych sprawach.

03 Wyznaczenie terminu rozprawy apelacyjnej i wydanie wyroku

Kolejnym etapem postępowania sądowego jest przeprowadzenie rozprawy apelacyjnej. Na rozprawie tej stawiają się pełnomocnicy stron. Obecność kredytobiorców zwykle nie jest już wymagana. Pełnomocnicy po raz kolejny przedstawiają swoje stanowiska i wnioski oraz dążą do przekonania sędziów o słuszności własnych argumentów. Po tym sędzia zamyka rozprawę i wydaje wyrok.

Również i tutaj, podobnie jak w przypadku postępowania przed sądem I instancji, sąd może odroczyć termin publikacji wyroku na inny dzień. Wyrok wydany w postępowaniu apelacyjnym jest prawomocny tzn. że nie przysługuje już od niego środek odwoławczy.

01 Wygrany proces

Po wygranym procesie, strony muszą się rozliczyć ze wzajemnie spełnionych świadczeń. W tym zakresie wzywa się bank do zapłaty nie tylko kwot, jakie zostały wskazane w treści wyroku, ale także tych, które kredytobiorca zapłacił w okresie trwania procesu. Dodatkowo w wezwaniu dokonuje się kapitalizacji odsetek, wskazując konkretną kwotę, jaką dochodzi się z tego tytułu.

W wezwaniu do zapłaty należy wskazać konkretne kwoty do zapłaty (z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku), tytuł, z jakiego domagamy się zapłaty, termin na spełnienie świadczenia oraz nr rachunku bankowego. Po upływie terminu wskazanego w wezwaniu do zapłaty możemy złożyć oświadczenie o potrąceniu.

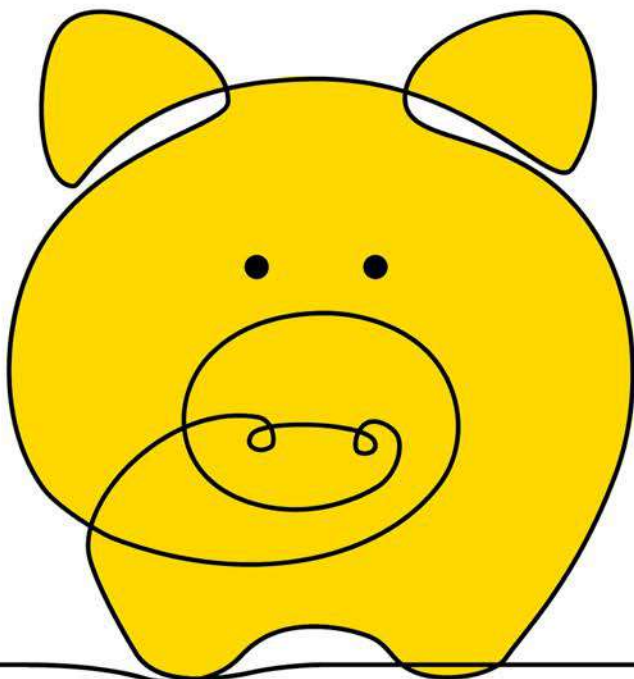
02 Oświadczenie o potrąceniu oraz wnioski o list mazalny

Kiedy nasze wszystkie roszczenia są już wymagalne, możemy końcowo rozliczyć się z bankiem. Można to zrobić na dwa sposoby.

Pierwszy sposób: po wygranym procesie wzywamy Bank do zapłaty, Bank wypłaca dobrowolnie wszystkie spełnione przez nas świadczenia, a następnie przelewamy (a w zasadzie zwracamy) kwotę wypłaconego kapitału. Z pewnością jest to trudniejszy do zrealizowania sposób, gdyż wymaga on współpracy po stronie banków, które nie zawsze chcą realizować wyrok. Często banki podnoszą tutaj argument, że przysługuje im przecież roszczenie o zwrot kapitału i nie chcą ryzykować wypłaty tak dużych środków, bez gwarancji, że kredytobiorca rozliczy się również z nimi.

Drugi sposób: Jeśli bank nie chce dobrowolnie wypłacić całej zasądzonej wyrokiem kwoty, to wówczas należy złożyć oświadczenie o potrąceniu własnych wierzytelności z wierzytelnością banku. Na skutek potrącenia umorzeniu ulega wierzytelność o niższej wysokości. Jednocześnie po raz kolejny wzywamy bank za zapłaty, tym razem żądając już tylko zapłaty „nadwyżki”, jaką zapłaciliśmy ponad kwotę kapitału. Jak dotąd wszystkie Banki, po dokonanych potrąceniu, zwracały na rzecz naszych klientów ww. nadwyżkę. Oczywiście, jeśli bank nie zechce się rozliczyć, możnaawnioskować o klauzulę wykonalności i skierować sprawę do komornika, który zajmie główny rachunek bankowy banku i bardzo szybko wyegzekwuje przysługujące nam środki.

Poza rozliczeniem się z Bankiem należy także zadbać o „wyczyszczenie” hipoteki, która zabezpieczała spłatę kredytu. W tym celu zwracamy się do Banku z wezwaniem o wystawienie listu mazalnego.

03 Wniosek do sądu o wykreślenie hipoteki

Po prawomocnym wygraniu procesu frankowego należy złożyć wniosek w sądzie wieczystoksięgowym, wnosząc o wykreślenie hipoteki, która została ustanowiona na rzecz Banku. Podstawą tego wniosku może być co prawda sam wyrok ustalający nieważność umowy kredytu, niemniej jednak warto również spróbować wezwania Banku do wydania listu mazalnego. Wbrew pozorom większość banków stara się obecnie respektować orzeczenia sądów i takie listy są wydawane. Po wykreśleniu hipoteki z księgi wieczystej w zasadzie już nic nie łączy kredytobiorcy z Bankiem, który udzielił mu kredytu frankowego.

PODSUMOWANIE

Proces frankowy to dość czasochłonne postępowanie, które wymaga od uczestników nie tylko dużej wiedzy i umiejętności prawnych, ale także doświadczenia. Dlatego też decydując się na wytoczenie powództwa, należy podejść do tego tematu bardzo rozsądnie i ostrożnie. W szczególności wybór kancelarii, czy też pełnomocnika może okazać się trudny, w szczególności dla osób, które do tej pory nie miały nic wspólnego z prawem i sądem.

KONTAKT

Biuro Poznań

Święty Marcin 25 / 7
tel: 511 030 795
e-mail: d.ostaszewski@cno-legal.pl

Biuro Warszawa

ul. Skierniewicka 10A
tel: 797 397 266
e-mail: kancelaria@cno-legal.pl

Biuro Bydgoszcz

Stary Rynek 15-21 lok. 10
tel: 668 003 285
e-mail: adwokat@rafalprzybyszewski.pl

